

Posudek vedoucího/oponenta bakalářské/diplomové práce

Ústav sociální práce Univerzity Hradec Králové

Autor(ka) závěrečné práce: **Kateřina DUŠKOVÁ**

Název závěrečné práce: **Adaptace dětí a mládeže v dětském domově**

Hodnocení formulace hlavního cíle

práce: A B C D E F Odůvodnění:

Hlavním cílem práce je podle studentky „hlouběji proniknout do oblasti práce sociálních pracovníků, které jsou mezi prvními, kdo se setkává s dětmi přicházejícími ze špatného sociálního prostředí a které s těmito dětmi prochází prvními hodinami“, ako píše v Úvode bakalárskej práce na s. 11. V kontextu názvu práce a tiež s prihliadnutím na zadanie práce, formulácia cieľa je posunom od sledovanej problematiky, ktorou je adaptácia klientov DeD. Takisto cieľ uvedený v 5. kapitole s. 30 je problematicky formulovaný. Cieľom výskumu nemôže byť „...udělat několik rozhovorů...“

Hodnocení struktury práce:

A B C D E F

Odůvodnění:

V štruktúre bakalárskej práce sa mi ako nadbytočná javí prvá kapitola. Ak je témou adaptácia detí na prostredie DeD, potom nevidím dôvod na rozpisovanie všetkých foriem NRS. Väčší priestor by si vyžiadala samotná problematika adaptácie. Štruktúra práce, ktorá len čiastočne korešponduje s názvom a zadaním bakalárskej práce, je výsledkom neujasnenosti práce ako celku, čo sa odráža aj vo formulácii cieľov bakalárskej práci.

Hodnocení teoretické části práce:

~~A~~ ~~B~~ ~~C~~ ~~D~~ ~~E~~ ~~F~~

Odůvodnění:

Štruktúra práce viedla studentku k tomu, aby rozpracovala viaceré otázky, ktoré so zadaním práce súvisia len okrajovo. Problematike adaptácie sa venuje v 3. kapitole a to len na s. 21 – 22 a to pritom rieši aj otázku socializácie. Pre spracovanie tejto problematiky použila len 2 zdroje, pričom prvým sú skriptá a druhým je slovník. Tieto zdroje sú podľa môjho názoru nedostatočné pre spracovanie tak významnej témy. Navyše adaptačné fázy, ktoré tu popisuje sú vhodné z pohľadu pracovnej psychológie, ale nie z pohľadu sociálnej psychológie, prípadne pedagogickej psychológie, ktorá by mala byť východisková pre spracovanie tejto bakalárskej práce. Očakávam, že studentka pri obhajobe **odprezentuje fázy adaptačného procesu podľa vybraného autora, ktoré by boli vhodné v kontexte sledovanej témy.** Subkapitola 3.2 síce vytvorila priestor pre hlbšie preniknutie do problematiky, ale autorka je spracovala len v rozsahu 7 riadkov. Časť 3.3 je spracovaná bez akejkoľvek opory o teoretické zdroje a možno aj preto má aj táto nízku kvalitu spracovania. V nasledovných častiach 3. kapitoly sa zaoberá otázkami citovej deprivácie, syndrómu CAN a voľnočasovými aktivitami. Podľa názvu by v 4. kapitole mala byť spracovaná problematika vplyvov, ktoré pôsobia na začlenenie dieťaťa v DeD. V tejto súvislosti upozorňujem studentku, že termíny „začlenění“ a „adaptace“ nie sú synonymá. V začiatku kapitoly autorka tvrdí, že sa zaoberá hlavne vzťahom dieťaťa a sociálneho pracovníka, k čomu však neprišlo.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:

A B C D E- F

Odůvodnění:

Ako som už spomenula, výskumný cieľ bakalárskej práce pokladám za nevhodne formulovaný. Cieľom nemôže byť realizácia rozhovorov. Študentka si zamieňa pojmy „cieľ výskumu“ a „témy rozhovorov“. Napriek tomuto chaosu tvrdí, že ďalším cieľom je zistiť „podrobnejšie faktory ovplyvňujúce adaptáciu detí a mládeže, porovnaní výhod/nevýhod sourozenců prichádzajících spoločne do detského domova“ (s. 30). Z hľadiska vedeckej práce upozorňujem študentku, že ak si takto formuluje cieľ výskumu, potom by jej cieľovou skupinou mali byť alebo samotní klienti DeD, ktorí sa vedia vyjadriť k priebehu ich vlastnej adaptácie a to by ešte museli spĺňať ďalšie kritéria, alebo by to mali byť aj vychovávatelia, ktorí s deťmi trávajú oveľa viac času a dokážu tak lepšie reflektovať samotný adaptačný proces. Ak študentka chcela mať za probantov sociálne pracovníčky, bolo potrebné formulovať ciele výskumu inak. V tejto súvislosti poukazujem na **nedostatočný popis výskumnej vzorky** (s. 32) a žiadam, aby pri obhajobe **predstavila výskumnú vzorku tak, ako to mala urobiť vo svojej práci.**

Objasnenie voľby výskumnej stratégie tiež nepokladám za správne. Pre ňou stanovený cieľ by bola vhodná aj kvantitatívna stratégia (dotazník) a dokonca v kontexte jej výskumných zámerov ju osobne pokladám za vhodnejšiu.

Na s. 35 – 45 má rozsiahlu tabuľku s názvom „Prezentace výsledků v transformační tabulce“ ,

vzhľadom k tomu kladiem študentke otázku **Čo je transformačná tabuľka a na čo sa používa?**

Za tabuľkou (od s. 46) nasleduje text „Interpretace výsledků výzkumu“. Keďže nie je formálne inak označený, neviem, či ide o samostatnú kapitolu, subkapitolu? Oveľa väčší problém mám však s obsahom tejto časti práce. Študentka nedodržiava kvalitatívnu stratégiu hodnotenia, pretože jej vyjadrenia sú napr. „Všechny sociální pracovníce“.... 90%.....většina sociálních pracovníc....“

Svoje interpretácie dokladá prevažne jediným výrokom, bez toho, aby ho autorizovala a pod.

Graf. č 1 zo s. 49 je v rozpore s tvrdeniami uvádzanými v odbornej literatúre, žiadam študentku, aby pri obhajobe **objasnila, ako sú v literatúre popisované vonkajšie a vnútorné faktory pôsobiace na dieťa v procese adaptácie.**

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:

A B C D E F

Odůvodnění:

Vzhľadom k problematicky formulovaným cieľom práce ako celku, aj cieľom výskumnej časti nebolo možné, aby študentka spracovala prácu na kvalitnejšej úrovni. Napriek množstvu výhrad uvedených v posudku vyššie, práve táto formulačná vágnosť mi zabraňuje tvrdiť, že ciele nenaplnila vôbec.

Hodnocení formální stránky práce:

A B C D E F

Odůvodnění:

V práci sa nachádza viacero formálnych chýb. Za jej najväčší nedostatok však pokladám **štylistickú neobratnosť** študentky vety typu:

- 1) Sociální pracovník v DeD je nezbytný druh práce... s- 27
- 2) Úloha v procesu adaptace dítěte jeho biologická rodina – s. 51

sú len dvomi príkladmi. V práci je takýchto vyjadrení veľký počet. Miestami sa vďaka štylistike stáva text problematicky pochopiteľný.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:

A B C D E F

Odůvodnění:

Další připomínky:

Otázky k obhajobě:

V textu posudku

Celkové zhodnocení práce: E

A B C D **E** F

Odůvodnění:

V textu posudku

V Tmave,

dne 5.1. 2018

prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD.
oponentka